

JERNBANEPARKEN I VERDAL KOMMUNE

En park og jernbaneundergang etter prinsippene om universell utforming.

Jernbaneparken i Verdal ble åpnet 15. juni 2011. En flott park med undergang under jernbanen som nå knytter de 2 sentrumsdelene sammen. Sammenknyttingen ble symbolisert ved at lederne for de 2 kjøpesentrene på hver side av parken, knyttet to røde silkebånd sammen til en sløyfe.

Parken med jernbaneundergangen, er en viktig del av sentrumsutviklingen i Verdal. Kommunens sentrumsplan er en bevisst satsing fra midten på 90-tallet. Del for del av planen er blitt realisert. Parken og jernbaneundergangen er det største løftet med en prislapp på 27.3 millioner. Kostnadene er en spleis mellom Jernbaneverket, næringslivet og Verdal kommune.

Kommunen har som mål å få til et kantsteinsfritt sentrum. Teknisk drift og planavdelingen i kommunen har et godt samarbeid. Kloakk og ledningsnett i sentrum var modent for utskifting. Graving og utskifting begynte, og kunnskap om universell utforming ble bevisst tatt i bruk da gatemiljø og fortau skulle legges på nytt. Det har gitt en kvalitetsheving av byrommet, noe som blir satt pris på både av publikum og det lokale næringslivet, og blir lagt merke til utover kommunens grenser.

Implementering av universell utforming.

Universell utforming

Ved å ta hensyn til personer med nedsatt bevegelse, syn, hørsel, orienteringsevne og til personer med astma og allergi, vil omgivelsene også bli bedre for alle. Hovedløsningen som planlegges skal brukes av alle. Det bør utvikles gode generelle løsninger slik at enkeltgrupper i befolkningen ikke trenger å benytte spesielle tekniske innretninger eller særløsninger.

Temarapport Universell utforming – begrepsavklaring, Miljøverndepartementet 2007.

Universell utforming må implementeres tidlig i planprosessen. I Verdal var prinsippene om tilrettelegging for alle med i sentrumsplanen fra midten på 90-tallet. Da Verdal ble pilotkommune for universell utforming i 2005, og senere ble ressurskommune fra 2009, har bevisstheten og kompetansen på området utviklet seg. Kommunen har også utviklet seg vedr brukermedvirkning og kompetanseinnhenting og tverretattlig samhandling. Slik har samarbeidet med helseavdelingen og Rådet for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne, vært en suksessfaktor. Den politiske og administrative forankringen har vært tydelig.

Materialbruk

Ulike materialtyper og farger er konsekvent og bevisst brukt i utformingen med hensyn til mulighet for orientering og framkommelighet i parken. I fortau og gangbaner er det brukt gråmiks gatestein kombinert med rødmix for å markere fargeforskjeller i gangsoner. Bruken av varselsindikatorer og retningsindikatorer er planlagt i nært samarbeid med representanter fra Norges blindforbund.

Dansegolv

Her er polert gråstein lagt i en sirkel som et dansegolv inn i golvet av rødmix. Ledelinjer i grått er lagt fra sitteplassene og til denne polerte sirkelen. Målet er at plassen skal inspirere til underholdning og dans.

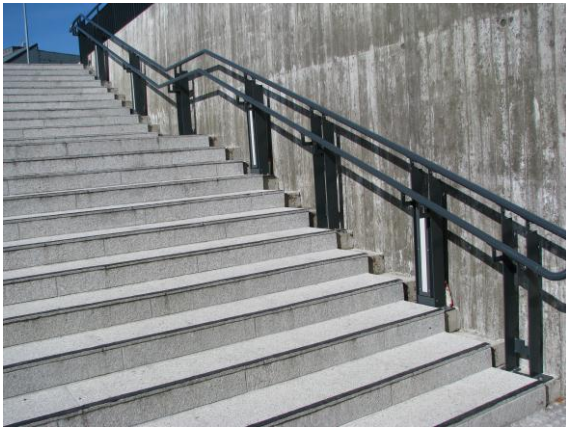
Hvilebenker og teleslynge

Det er lagt inn teleslynge i området rundt scene/danseplass. Ved montering av teleslynge legges en kabel i aktuelle område og fram til uttak for mikrofon og høytaleranlegg. Personer med høreapparat vil kunne stille dette på T (Teleslynge) og vil høre lyd fra mikrofonen og høytaleranlegget svært godt, mens øvrig omgivelseslyd vil begrenses. Montering av teleslynge er et tiltak som inkluderer alle i hovedløsningen. Områder hvor det er montert teleslynge er viktig å skilte med forklarende piktogram.

Trappene

Det er 2 hovedtrappeløp, en på hver side av undergangen. I tillegg er det noen mindre trapper mellom kortere nivåer. Trappene er i grå betong med trappeneser i svart. Det er blå /grå malte håndlister i 2 høyder i trappeløpene. Knøtt heller nederst og øverst markerer begynnelsen og slutten på trappen.

Det er lagt inn belysning i stolpene til rekkverket. Dette markerer trappen og trappetrinnene også i mørket.

Kjøreramper

Som et alternativ til trapper er det laget kjøreramper. Det lot seg ikke gjennomføre med 1:20 stigning i kjørerampene over alt. Kjørerampene er lagt i sløyfer for å få de så slakke som mulig. Stigningen er flere steder 1:12. Hvilerepos er lagt inn for hver 60 cm stigning.

Reposene har skiferunderlag, og sitater fra "Spelet om hellige Olav" er gravert inn. "Spelet om hellige Olav", som spilles på Stiklestad sist i juli hvert år, har gjort Verdal kjent både i inn og utland.

Det er ingen kontrast i fargen mellom underlag og sitat, så sitatene kan være vanskelige å se. En bør her vurdere å male sitatene i en kontrastfarge til skifersteinene.

"Gret blomane når ein plukkar dei, godfar." Spelsitat.

Lekeparken

Det er gummimatter under lekeapparatene. Lekeapparatene er fargerike og inspirerer til aktivitet. Lekeapparatene er et spleiselag fra næringslivet i Verdal. Parken inspirerer også ungdommer til aktivitet som bmx - sykling og skateboard.

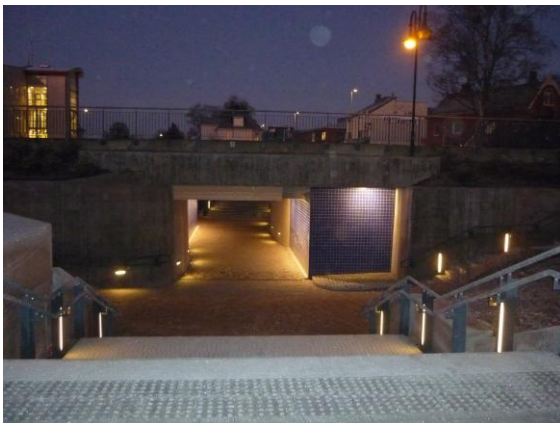
Beplantningen

Det er gjort et bevisstvalg av busker og planter som ikke er allergi fremkallende. Beplantningen er i avgrensede bed som er dekket med bark.

Belysningen

Det er lagt stor vekt på god belysning spesielt i selve undergangen. Dette for å skape trygghet for den som benytter undergangen på kveld og natt. Det er belysning i taket og langs veggene. Det er også montert LED-lys for å markere overgangen mellom golv og vegg inne i undergangen. I stolpene i både trapper og kjøreramper er det belysning. Det er også lysstolper plassert i beplantningsområdene. En høy lys-skulptur rager i terrenget fra lekeklassen.

Undergangen er godt opplyst i mørket.

Økonomi

De totale kostnadene for jernbaneparken med undergangen er på 27.3 millioner. Det er vanskelig å skille ut hvor mye som skyldes sterkt fokus på universell utforming. Kvaliteter som dobbel håndlist, teleslynge, markering av trappeneser, taktile ledelinjer og felt med varselsindikatorer, LED-lys for markering mellom golv og vegg blir spesielt nevnt og kostnadsberegnet til ca 1 million.

Rapportutarbeidelse; Kari Gregersen Næss

Kontaktperson universell utforming Verdal kommune

Prosjektfakta.

Navn: Jernbaneparken

Beliggenhet: Verdal sentrum

Byggherre: Verdal kommune

Prosjektperiode: 2005 - 2008

Byggeperiode: 2009 - 2011

Totalentreprenør: Anton Letnes

Landskapsarkitekt: Øivind Holand

Rådgivere: RG prosjekt ved Bjørn Risholt

Anleggsgartner: Anton Letnes

Foto: Kari Gregersen Næss og Øivind Holand